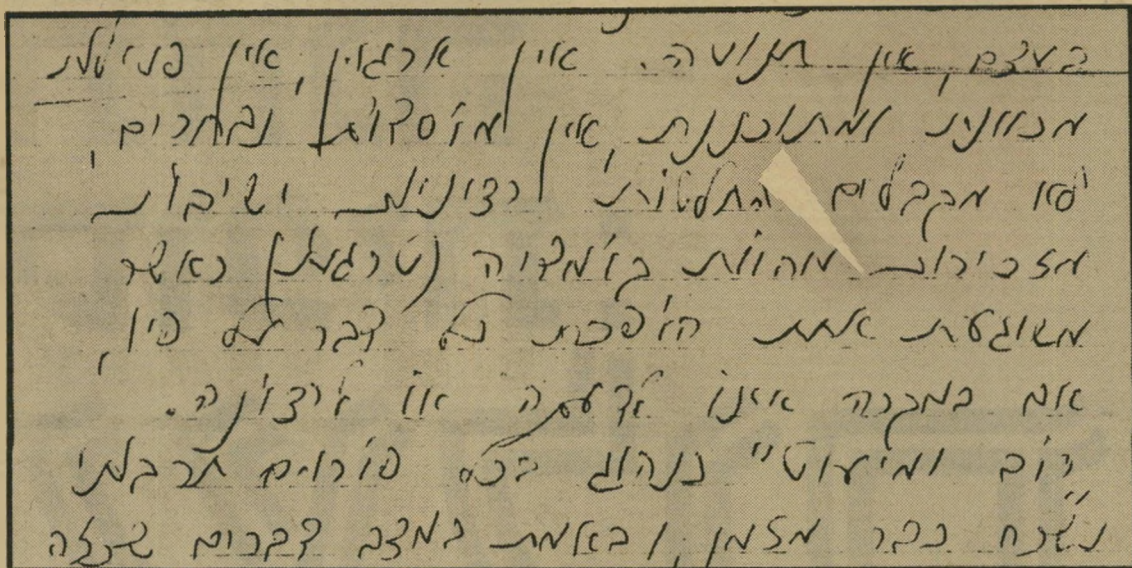

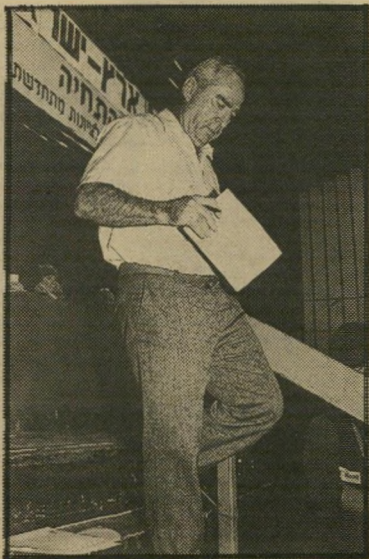
כל שיטותיה הן רמייה, סילוק, תככים וחתרנות...

קטע ממכתב בכתביודו של רפול משוונת אחת הופכת כל דבר על פיו...

גנדי
לקח את ההיסור

רפול
כנופיה כרוכה מאחוריה

נאמן
דבק בלי כריזמה

צריכות להיות שתי מיסגרות נפרדות: רתית וחילונית.

למרות שמקרב הציבור הרתי קיבלה התחיה רק כ-10% מהקולות שלה, הרי שבסיעה בכנסת היה כוחם רב ומשורייני: 1 מתוך 3 (וחן פורת) בכנסת העשירית, 2 מתוך 5 (שפט, ולרמן) בכנסת ה-11, ו-1 מתוך 3 (ולרמן) בכנסת הנוכחית. אנשי הגוש נתנו לתחיה גוון שהרחיק אותה משכבות רחבות בציבור החילוני. בעיקר מצעירים רבים שהזדהו עם עמדותיה המדיניות, אך לא נתנו לה את קולם על רקע התסיסה נגד הכפייה הרתית, שהקיפה, והמקיפה גם כיום, את מרבית הציבור החילוני בארץ. הסברת התחיה, שהעדיפה להישען על טיעונים אמוצי-יוגליים ורתיים, היתה בעוכריה. אנשי הגוש נתנו להתחיה דימוי ציבורי משיחיימיסטי שמיקם אותה בשולי המחנה.

אטיאט התברר שרוב חברי התחיה וכייו חוד הצעירים ואנשי ההתיישבות העובדת אינם מוכנים לסוג כזה של שותפות, לפיה מפידה התחיה את קולות החילוניים, מבלי שזוכתה בקולות הרתיים. אך הייצוג הבלתי פרופורציונלי של אנשי הגוש נמשך. גם בין הרתיים לא נבחרו המוכשרים ביותר: במקום בני קצובר, הצעיר והנמרץ, נבחר עליידי שליטי התנועה הרב אליעזר ולרמן, שלמרות שזו לו הקדנציה השנייה בכנסת, גם המנוסים (המשך בעמוד 40)

מנהיגי התחיה, ובמיוחד היושבי ראש נאמן, ייחסו לאנשי גוש-אמונים מישקל סגולי רב, בשל העובדה שהם ייצגו את ההתיישבות בשטחים ונהגו להשוות זאת ליחס העדיף שזוכה בו התנועה הקיבוצית במערך. המגמה להקצות לאנשי הגוש מקומות במסודות הפנימיים והחיצוניים (כנסת), בצורה בלתי-פרופורציונלית לגודלו האמיתי בשורות התחיה, וביחס הפוך לכותו האלקטורלי, גרמו למתח פנימי בלתי-נסבל בתחיה ולהפסד אלקטורלי ממש.

צבי שילוח, ממייסדי התחיה וחבר הכנסת העשירית מטעמה, היום ב"מולדת": "בבחי רות הראשונות שהתחיה הופיעה בהן (1981) זה היה תחת המסר של הולכים ביחד" (רתיים וחילוניים).

"הרגש הרתי של התחיה הבריה חילוניים רבים. לעומת זאת, הרתיים לא הצביעו עבורנו, כי יש להם שני דגלים: ארץ-ישראל ותורת-ישראל, ואנו יכולנו לספק רק את הדגל של ארץ-ישראל. הם לא רצו להפקיר את כל ענייני הישיבות, בתי-הכנסת, המיקואות, החינוך וכו', ולכן הצביעו למפלגות הרתיות, או אפילו לליכוד. זאת היתה טעות-היסוד הראשונה של התחיה ואני התנגדתי לה. היינו צריכים להתמקד בחילוניים, שהם 85% מן הציבור. חוץ מזה לא היה צריך לשבור את אפוד"ל, שעקרונות עדיין היתה בעד ארץ-ישראל השלמה. היו

העביר רפול את חפציו האישיים מחדר סיעת התחיה לחדרו של ח"כ יגאל כהן המנוח, כך מושבו תל-ערשים, והכריז על הקמת סיעה נפרדת.

הפילוג בהתחיה הפך לעובדה.

למרות שבירו היה כמחצית הכוח בתנועה, בחר רפול בפרישה, מבלי שהתייעץ בחבריו, שנאלצו לפרוש אחריו. בעיקבות רפול נטשו את התחיה המזכ"ל אלטשולר, סניפים רבים, מרבית יוצאי תנועת-העבודה, ומרבית הסטודנטים והנוער של התחיה. מאותו הרגע החלה בתחיה התפוררות מואצת.

אנשי המשיח

רנו לדומיננטיות המחללת של גאולה כהן לקתה התחיה בכעיות ובמתחים רבים אחרים, שכירסמו בה מבפנים.

למשל: מנהיג הסריכריזמה ואפור, בדמותו של הפרופסור יובל נאמן, שנועד להיות הרבק שבין חלקי התחיה השונים: יוצאי תנועת-העבודה, יוצאי-הליכוד ואנשי גוש-אמונים.

יחס למרכיב הרתי בתחיה, והתרמית הכמעט-ריתית שנוצרה לה, גם הם היוו לה אבן-נגף.

יותר ממחצית השנה בחול, בגלל עיסוקיו המרעיים"

רפול פרש

נקודת-המפתח בהתפתחות המשבר בהתחיה היתה הצטרפות רפול אליה. רפול סיים את שרתו כרמט"ל ב-1983, והקים את תנועת "צומת". לקראת הבחירות של 1984, שהוקדמו במפתיע, החליטו ב"צומת" ללכת עם התחיה. במסגרת ההסכם בין התחיה ל"צומת", שגאולה כהן ניהלה נגדו מאבק שלא צלח, קיבל רפול את המקום השני ברשימה לכנסת: אחרי יובל נאמן ולפני גאולה כהן. גאולה לא השלימה עם אובדן המקום השני, שבהתחשב ברמותו האפורה של נאמן נתן לה את הבכורה בתחיה עד אז. אובדן המקום השני היה ה"קאוס בלי" למילחמות רפול-גאולה, שהתחוללו בתחיה בין 1984 ל-1987.

למילחמות אלה כמעט ולא היו מעצורים: שינאה הרדית תהומית, השמצות אישיות, פילוגים כסניפי התנועה בין נאמני-כהן לנאמני-רפול, ועוד.

רפול התלונן על סיגנונה של גאולה כהן, ואילו היא הכריזה שרפול אינו מתאים לתנועה אנטי-ממסדית כמו התחיה. היא טענה שרפול, בעזרת אנשיו, ובראשם המזכ"ל גירעון אלטשולר, מנסה לגנוב ממנה את התנועה.

הוועידה השנייה של התחיה, שנערכה בקרית-ארבע באפריל 1986, היתה תחילת המיכחן ביחסי-הכוחות בין הניצים. בעיקבות הוועידה נבחרה מועצה שבה הגדילה סיעת רפול-אלטשולר את כוחה. אחרי הוועידה נבחר אלטשולר לקדנציה שנייה כמזכ"ל, חרף התנגדותה של כהן.

אז הורירה כהן את הכפפות ופתה למילחמה על השליטה בתנועה. כמשך יותר משנה היתה התחיה משותקת ונתונה רק למאבקים בין שתי הסיעות.

העימות המכריע ברורקרב המתמשך אירע בעת ישיבת מועצת התחיה בנובמבר 1987. רפול, שיכול היה לעשות סטאו' בפוליטיקה אצל כהן, עשה טעות, משסירב להגיע לפשרה על רשימה מוסכמת, והלך על כל הקופה כשהגיש יחד עם המזכ"ל אלטשולר רשימה אחרת למרכז, מול רשימת היושב ראש נאמן. רפול התייצב לעימות חזיתי מול כל יתר ארבעת חברי-הכנסת של התחיה, וכמעט שניצח.

50% (133 איש) הצביעו בעד רשימת נאמן-כהן, 2% (15) נמנעו, ו-48% (118 איש) הצביעו בעד הצעת רפול. למחרת בבוקר

למנהיג מיספר 1 קוראים "דבק" התנועה, ולא מנהיגה, והוא מנהיג אותה בשלטון-רחוק מחול, ובכך מפגין את דבקותו בכל רגב של ארץ-ישראל. מיספר 2 של התנועה אינה מאפי שרת שום פעולה בשטח, בלי אישור של "האח הגדול", הבוחן כל דבר טוב או רע למנהיגות, ולא לעניין. מיספר 3 דואג בעיקר לישיבה, ש" הוא עומד בראשה. שלושתם יחד דואגים בעיקר לכיס" אות שלהם. המושג דמוקרטיה לא קיים בתנועה, ובאופן שיטתי יש מניעה טוטאלית של קידום הצעירים. יש גם הצטמצמות במיספר קטן של נושאים, ללא יכולת מסיכולוגית להשתח"ר, להתקדם ולהבין שתנועה לא תנועה מתמדת וזרמי מחשבה ואנשים חדשים, מועדת לעקרונות ולנסיגה. בהיווסדה, היתה זו תנועה אלי-טיטטיה. חלק גדול מהאליטה סולקה בשיטה הישנה של המהפכנים הצרפתיים - עריפת ראשים. היום אני רואה את התחיה כתנועה אנאכרוניסטית קיקיונית, שלא היא תביא את הגאולה לעם-ישראל.